

I

PRAĖJUSI NAKTIS

MERITO KAPINĖS

VIKTORAS pasitaisė ant peties užmestus kastuvus ir atsargiai peržengė seną, į žemę susmegusį kapą. Jis žingsniavo per Merito kapines, besiplaikstančio apsiausto skvernais braukdamas per antkapių viršų, ir tyliai niūniavo. Tas garsas vilnijo tamsoje lyg vėjas ir Sidnė nuo jo krėtė šiurpas. Įsisupusi į per didelį palatą, apsitempusi ryškiaspalves tampus, ji sliūkino iš paskos, sunkiai vilkdama žieminiais batais apautas kojas. Jiedu atrodė kaip vaikučiai – abu šviesiaplaukiai, šviesaus gymio. Būtum galėjęs palaikyti broliu ir seserimi ar tėvu ir dukra, nors jiedu nebuvo nei viena, nei kita. Vis dėlto išorinis panašumas pravertė – vargu ar Viktoras būtų įstengęs paaiškinti žmonėms, kad vos prieš kelias dienas rado mergaitę pakelėje, permerktą lietaus. Jis neseniai pabėgo iš kalėjimo. Ją neseniai pašovė. Jų likimai susikirto, bent jau taip atrodė. Iš tikrųjų Sidnė buvo vienintelė priežastis, dėl kurios Viktoras apskritai ėmė tikėti likimu.

Jis liovėsi niūniuoti, užkėlė koją ant antkapio ir nužvelgė tamsoją. Ne tiek akimis, kiek oda arba veikia tu, kas ropinėjo po ja, įsiskverbęs į jo pulsą. Nors dabar tvyrojo tylą, pojūtis niekur nedingo, tik virto silpnu, lyg elektros zvimbimu, kurį jis vienas tegalėjo girdėti, jausti ir suprasti. Zvimbimu, kuris pranešdavo jam, kad kažkas yra šalia.

Sidnė dirstelėjo į jo surauktą kaktą.

– Ar mes vieni? – paklausė.

Viktoras sumirkčiojo ir raukšlė tarp antakių pranyko, užleisdama vietą nedrumsčiamai ramybei. Batas nuslydo nuo antkapio.

– Tik mes ir mirusieji.

Jie toliau traukė į kapinių gilumą, kastuvams tyliai bumbsint į Viktoro petį. Sidnė spyrė į po kojomis besivoliojantį akmenį, atskilusį nuo vieno iš senesnių antkapių. Pamatė ant jo išraižytas raides, žodžių nuotrupas ir staiga panūdo sužinoti, kas ten parašyta, tačiau akmuo jau buvo nuriedėjęs į žolę, o Viktoras ryžtingai tebežirglėjo tarp kapų. Sidnė ėmė jį vytis ir kelis kartus vos nepargriuvo ant įšalusios žemės, kol galiausiai išvydo jį stovintį ir žvelgiantį žemyn į kapą. Šis buvo šviežias, dar nesusigulėjęs. Iš žemės stirksojo laikina paminklinė lenta, laukianti, kol ją pakeis akmeninis antkapis.

Sidnė išleido aimaną – tylų nepasitenkinimo garsą, neturintį nieko bendro su geliančiu šalčiu. Viktoras dirstelėjo į ją ir šyptelėjo puse lūpų.

– Drąsiau, Sid, – atsainiai paragino. – Bus smagu.

Po teisybei, Viktorui kapinės irgi nepatiko. Jis nemėgo mirusiųjų, ypač dėl to, kad neturėjo jiems jokios galios. Sidnė, priešingai, nemėgo mirusiųjų todėl, kad turėjo jiems pernelyg didelę galią. Ji stipriai sukryžiuo rankas ant krūtinės ir vienu pirštiniu nykščiu ėmė trinti žastą toje vietoje, kur buvo pašauta. Tai jau tapo įkyriu įpročiu.

Viktoras nususuko ir įsmeigė vieną kastuvą į žemę, tada kitą sviedė Sidnei. Šioji vos spėjo ištiesti rankas ir jį pagauti. Kastuvas beveik siekė jai viršugalvį. Iki tryliktojo gimtadienio dar buvo likusios kelios dienos, bet net būdama dvylikos ir vienuolikos mėnesių amžiaus, Sidnė Klark atrodė smulikutė. Ji visada buvo žemo ūgio, be to, nuo tos dienos, kai mirė, paaugo vos vieną colį. Ne kažin kas.

Ji pakėlė kastuvą ir susiraukė nuo jo svorio.

– Turbūt juokauji, – sumurmėjo.

– Greičiau iškasime, greičiau grįšime namo, – tarė Viktoras.

Tai nebuvo tikri namai, veikiau viešbučio kambarys, prikimštas Sidnės pavogtų drabužių, Mičo šokoladinio pieno pakelių ir Viktoro bylų, tačiau dabar jai tai nerūpėjo. Šiuo metu namai galėjo būti bet kuri vieta, tik ne Merito kapinės. Sidnė spoksojo į kapą, pirštais gniauždama medinę rankeną. Viktoras jau buvo pradėjęs kasti.

– Kas, jei... – pratarė ji, sunkiai rydama seilę, – ...kas, jei ne-tyčia pažadinsime tuos kitus žmones?

– Nepažadinsime, – suniurnėjo Viktoras. – Tiesiog susitelk į šitą kapą. Be to... – Jis pakėlė akis nuo žemės. – Nuo kada bijai lavonų?

– Nebijau, – atrėžė ji kiek per greitai, su visu jaunesniosios sesers įkarščiu. Ji ir buvo jaunylė sesutė. Tik ne *Viktoro*.

– Pažvelk į tai iš kitos pusės, – pasišaipė jis, berdamas ant žolės žemių krūvą. – Jei ir pažadinsi, jie vis tiek niekur nepabėgs. O dabar kask.

Sidnė palinko į priekį ir, nubraukusi ant akių užkritisius šviesius plaukus, ėmė kasti. Jie darbavosi tamsoje ir tyloje, kurią drumstė tik duslus kastuvų dunksėjimas.

Dunkst.

Dunkst.

Dunkst.

II

PRIEŠ DEŠIMT METŲ

LOKLANDO UNIVERSITETAS

VIKTORAS perbraukė žodį *stebuklas* ryškia, tiesia, juoda linija.

Tekstas buvo atspausdintas ant storo popieriaus – pakankamai storo, kad rašalas nepersigertų kiaurai, jei tik pernelyg nespausi rašiklio. Viktoras stabtelėjo prie Loklando universiteto kaltinės geležies tvoros, kad dar kartą perskaitytų pataisytą puslapį, ir susiraukė, kai vienas iš ornamentų įsirėžė jam į nugarą. Universitetas didžiavosi jame tvyrančia užmiesčio klubo ir gotikinio dvaro atmosfera, tačiau Loklandą juosianti įmantri tvora, *turėjusi* pabrėžti jo išskirtinumą ir senovinę estetiką, atrodė pretenzingai ir dusino. Viktorui ji priminė elegantišką narvą.

Jis perkėlė svorį ant kitos kojos ir pasidėjo knygą ant kelio, vartydamas tarp pirštų „Sharpie“ žymeklį ir negalėdamas atsistebėti jos dydžiu. Tai buvo saviugdos knyga, naujausias tomas iš penkių, parašytų garsios daktarų Veilų poros. Tų pačių Veilų, kurie šiuo metu keliavo po pasaulį. Tų pačių Veilų, kurie, dar gerokai prieš tapdami bestselerių autoriais ir „įgaliotaisiais guru“, savo įtemptoje darbotvarkėje vos ištaikė trupinėlių laiko, kad paleistų į pasaulį Viktorą.

Jis greitai pervertė puslapius, kol surado savo naujausio darbo pradžią, ir ėmė skaityti. Pirmą kartą naikino Veilų knygą ne vien dėl malonumo. Ne, šįkart darė tai dėl studijų. Viktoras neištvėręs nusišypojo. Jis jautė didžiulį pasididžiavimą, siaubdamas tėvų

veikalus, apkarpydamas pernelyg išsamius skyrius apie įgalinimą ir paversdamas juos paprastomis, trikdančiai aiškiomis žinutėmis. Cenzūravo juos jau daugiau nei dešimtmetį, nuo tada, kai jam suėjo dešimt metų. Tai buvo kruopštus ir pasitenkinimą teikiantis užsiėmimas, o praėjusią savaitę Viktorui už jį dar buvo atlyginta tokiu naudingu dalyku kaip kreditai. Kažkurį dieną per pietus jis netyčia paliko savo naujausią projektą auditorijoje, kur vyko meno studijos (Loklando universitete jos buvo privalomos net būsimiems gydytojams ir mokslininkams). Grįžęs rado į jį įnikusį savo dėstytoją. Viktoras tikėjosi priekaištų, pamokslų apie žalą, daromą kultūrai naikinant literatūrą, arba bent jau apie tai, kiek kainuoja popierius. Tačiau dėstytojas šią literatūrinę destrukciją palaikė menu. Iš esmės, jis pats pateikė tokią interpretaciją, užpildydamas spragas tokiais terminais kaip *išraiška, tapatybė, atrastas menas, naujos formos suteikimas*.

Viktoras tik linktelėjo ir pasiūlė tobulą žodį, vainikuojantį šį sąrašą, – *perrašymas*. Štai taip buvo patvirtintas jo baigiamasis meno studijų darbas.

Žymeklis sušnypštė, kai jis nubrėžė dar vieną liniją, išbraukdamas kelis sakinius puslapio viduryje. Nuo knygos svorio apvirto kelis. Jei *jam* kada nors prireiktų pagalbos, ieškotų plonos knygelės – tokios, kurios gabaritas atitiktų lūkesčius. Bet gal kai kuriems žmonėms reikia daugiau. Galbūt kai kurie žmonės naršo lentynas, ieškodami storiausio tomo, vildamiesi, kad didesnis puslapių skaičius žada didesnę emocinę ar psichologinę paramą. Viktoras permetė akimis tekstą ir šyptelėjo, aptikęs dar kelias beprasmes eilutes.

Nuaidėjus pirmam skambučiui, skelbiančiam paskaitos pabaigą, savo tėvų pamokymus, kaip pradėti dieną, jis jau buvo pavertęs tokiais išminties perlais:

Pasiklysk. Pasiduok. Palūžk. Galiausiai bus geriau pasiduoti dar nepradėjus. Pasiklysk. Pasiklysk ir tada tau nerūpės, ar kas nors kada nors tave suras.

Jam teko sunaikinti ištisas pastraipas, kad sakiny s taptų tobulas, nes netyčia išbraukė žodžius *kada nors* ir turėjo užtušuoti tekstą iki tos vietos, kol vėl rado juos paminėtus. Bet buvo verta. Juoda tuštuma, nusidriekusi tarp žodžių *ar kas nors, kada nors ir tave suras*, dar labiau sustiprino apleistumo jausmą.

Viktoras išgirdo kažką artėjant, bet nesivargino pakelti akių. Jis atsivertė knygos pabaigą, kur dirbo prie kito projekto. Žymeklis naikino dar vieną pastraipą, lėtai braukdamas eilutę po eilutės ir skleidamas vienodą ir kvėpavimas garsą. Kartą jam dingtelėjo, kad tėvų knyga iš tiesų teikia pagalbą, tik ne tokia, kokią jie įsivaizdavo. Jos naikinimas Viktorą nepaprastai ramino, tarsi savotiška meditacija.

– Vėl gadini universiteto turtą? – paklausė kažkas.

Viktoras pažvelgė aukštyn ir pamatė prieš save stovintį Elį. Laminato apvalkalas susiraukšlėjo tarp pirštų, kai jis pakėlė knygą ir parodė Eliui nugarėlę, ant kurios didžiosiomis raidėmis buvo atspausdintas pavadinimas. Jis tikrai neketino Loklando bibliotekai mokėti 25 dolerių ir 99 centų, tuo labiau, kad ji turėjo įtartina didžiulį Veilų rašliavos apie savipagalbą rinkinį. Elis paėmė knygą ir permetė akimis.

– „Galbūt... mums... patiems... būtų geriau... jei... jei... pasiduotume... nuleistume rankas... užuot veltui švaistę... žodžius.“

Viktoras gūžtelėjo pečiais. Jis dar nebaigė.

– Prieš „pasiduotume“ palikai per daug „jei“, – tarstelėjo Elis, mesdamas jam knygą.

Viktoras ją sugavo ir, suraukęs antakius, ėmė pirštu braukti per savo sukonstruotą sakinį. Suradęs nereikalingą žodį, kruopščiai jį užtušavo.

– Turi per daug laisvo laiko, Vikai.

– „Privalai atrasti laiko tam, kas tau svarbu, – pacitavo Viktoras. – Tam, kas esi tu: savo aistrai, savo pažangai, savo plunksnai. Paimk ją ir parašyk savo istoriją.“

Elis ilgai spoksojo į jį, suraukęs antakius.

– Siaubinga.

– Tai iš įvado, – paaiškino Viktoras. – Nesijaudink, aš jį užtušavau. – Jis ėmė versti puslapius – plonų raidžių ir storų juodų linijų tinklą – atgal, kol pasiekė pradžią. – Jie visiškai nužudė Emersoną.

Elis gūžtelėjo pečiais.

– Žinau tik tiek, kad ši knyga yra tikra policijos šuns svaionė. – Jis buvo teisus. Keturi „Sharpies“ žymekliai, kuriuos naudojo Viktoras, paversdamas knygą meno kūrinium, suteikė jai nepaprastai stiprų kvapą, kuris jį ir viliojo, ir kėlė pasibjaurėjimą. Viktorą svaigino pats naikinimo veiksmas, bet kvapas, jo manymu, tapo netikėtu šio sudėtingo projekto priedu, arba bent jau taip būtų pareiškęs jo menų dėstytojas. Elis atsirėmė į turėklą. Jo tamsiai ruduose plaukuose žaidė saulės spinduliai, nudažydami sruogas raudonu ir aukso atspalviais. Viktoro plaukai buvo blyškiai šviesūs. Ant jų krintanti saulės šviesa neišryškindavo jokių spalvų, tik jų nebuvimą, darydama jį panašesnę į atvaizdą senovinėje nuotraukoje nei į studentą iš kūno ir kraujo.

Elis vis dar žiūrėjo į knygą Viktoro rankose.

– Argi žymeklio rašalas nesugadina kitos puslapio pusės?

– Turėtų, – atsakė Viktoras. – Bet jie naudoja nenormaliai storą popierių. Tarsi trokštų, kad jų žodžiai įsisemktų į jį.

Elio juoką nustelbė antras skambutis, nuskardėjęs per tuštėjantį kiemą. Žinoma, jo negalėjai pavadinti sirena – Loklandas buvo pernelyg civilizuotas, – tačiau jis *aidėjo* garsiai, beveik grėsmingai, lyg gaustų pačiame universiteto miestelio viduryje

stūksančio dvasinio tobulėjimo centro varpas. Elis nusikeikė ir padėjo Viktorui atsistoti, jau sukdamas link gamtos ir tikslųjų mokslų fakultetų pastatų, apmūrytų sodriai raudonos spalvos plytomis, kad neatrodytų tokie sterilūs. Viktoras neskubėjo. Jie dar turėjo minutę, iki nuaidint paskutiniam skambučiui, o jei ir pavėluotų, dėstytojai jiems nepriekaištautų. Eliui tereikėjo nusišypsoti. Viktorui tereikėjo pameluoti. Abu dalykai buvo bauginamai veiksmingi.

VIKTORAS sėdėjo paskutiniame auditorijos, kurioje vyko jungtinis mokslo seminaras (kursas, skirtas įvairių mokslinių disciplinų studentams integruoti į tiriamąją veiklą), suole ir klausėsi apie tyrimų metodus. Tiksliau, jam *pasakojo* apie tyrimų metodus. Suiręs dėl to, kad paskaitoje buvo naudojamosi nešiojamaisiais kompiuteriais (žodžių braukymas ekrane jam neteikė nė pusės tiek pasitenkinimo, kiek popieriuje), Viktoras ėmė stebėti kitus studentus – snaudžiančius, paišančius, nerimaujančius, klausančius ir siuntinėjančius skaitmenines žinutes. Greitai jam nusibodo į juos spoksoti ir jo žvilgsnis nuklydo į langus, į veją, į tolį.

Viktoro mintis išblaškė į viršų iškelta Elio ranka. Jis neišgirdo klausimo, tačiau matė, kaip jo kambario draugas prieš atsakydamas nusišypsojo savąja tobula, amerikietiška politiko šypsena. Eliotas – Elis – Kardeilas iš pradžių buvo tikras galvos skausmas. Viktoras visai neapsidžiaugė, kai, praėjus beveik mėnesiui nuo antro kurso pradžios, bendrabutyje jo kambario tarpduryje išdygo išstypęs rudaplaukis vaikiną. Ankstesnysis jo kambariokas dar pirmą savaitę (žinoma, Viktoras čia buvo niekuo dėtas) persigalvojo ir metė mokslus. Dėl studentų trūkumo, o gal dėl registracijos

klaidos, kas visai tikėtina, turint omenyje antrakursio Makso Holo aistringą pomėgį įsilaužti į Loklando universiteto informacinę sistemą, jo niekas nepakeitė. Skausmingai ankštas dvivietis Viktoro kambarys virto daug patogesniu vienviečiu. Bent jau iki pirmos spalio savaitės, kai koridoriuje staiga pasirodė Eliotas Kardeilas, vaikinai, kuris, Viktoro nuomone, pernelyg daug šypsojosi.

Iš pradžių Viktoras svarstė, kiek pastangų kainuotų antrą kartą per semestrą atsikovoti savo kambarį, bet, dar nepradėjus nieko rimtai planuoti, nutiko keistas dalykas. Elis jam ėmė... patikti. Jis buvo ne pagal metus brandus ir bauginančiai žavus – vienas iš tų vyrų, kuriems viskas atleidžiama vien dėl genų ir aštraus proto. Jis, regis, buvo sutvertas sporto komandai ar klubui, tačiau visų, o ypač Viktoro, nuostabai, neparodė jokio noro į kuri nors iš jų įstoti. Šis mažas socialinių klišių nepaisymas Viktoro akyse pelnė Eliui kelis papildomus taškus ir akimirksniu padarė jį daug įdomesnį.

Bet labiausiai Viktorą traukė tai, kad su Eliu neabejotinai kažkas buvo negerai. Jis priminė vieną tų paveikslėlių su gausybe smulkių trūkumų, kurių tekdavo ilgai ieškoti, įdėmiai tyrinėjant vaizdą iš visų pusių, ir vis tiek keletas jų praslysdavo pro akis. Iš pirmo žvilgsnio Elis atrodė visiškai normalus, tačiau kartais Viktoras išvelgdavo jo tobulame paviršiuje atsivėrusį plyšį. Trumpą sekundę jo kambario draugo veidas, žvilgsnis, žodžiai ir jų prasmė keistai nesutapdavo. Tos greitai praeinančios akimirkos Viktorą žavėjo. Lyg stebėtum du žmones, vieną besislepiančią po kito oda. Ir toji oda visada buvo per plona. Rodėsi, jog bet kurią akimirką gali sutrūkinėti, atverdama po ja slypinčią netikėtumą.

– Labai sumanu, pone Kardeilai.

Viktoras pražiopsojo ir klausimą, *ir* atsakymą. Jis pakėlė akis tuo metu, kai profesorius Lainas nukreipė savo dėmesį į likusius studentus ir ryžtingai suplojo delnais.

– Gera, laikas paskelbti savo baigiamųjų darbų temas.

Auditorija, kurią daugiausia sudarė būsimieji medikai, būrelis studentų, trokštančių tapti fizikais, ir net inžinierė (ne Endžė, nes ji buvo paskirta į kitą grupę), sutartinai sudejavo.

– Nagi, nagi, – nutraukė jų protestą profesorius. – Žinojote, į ką veliatės, užsirašydami į šį kursą.

– Nežinojome, – paprieštaravo Maksas. – Tai privalomas kursas. – Šią pastabą palydėjo pritariantis šurmuly.

– Mano nuoširdžiausi atsiprašymai. Bet dabar esate čia ir, kaip sakoma, nėra geresnio laiko už šiandien...

– Kita savaitė bus geresnė! – šuktelėjo Tobis Pauelas, plačiapeptis banglentininkas, būsimasis medikas ir kažkokio gubernatoriaus sūnus. Maksas sulaukė tik palaikančio murmesio, o šįkart studentai nusijuokė daug garsiau – proporcingai Tobio populiarumui.

– Pakaks, – griežtai sudraudė profesorius. Auditorija nuščiavo. – Kalbant apie baigiamuosius darbus, Loklandas skatina tam tikrą... darbštumo lygį ir suteikia atitinkamai daug laisvės, tačiau leiskite *man* jus įspėti. Šį kursą dėstau jau septynerius metus. Nepadarykite sau meškos paslaugos, pasirinkdami nepavojingą temą ir bandydami išlikti nepastebėti; *vis dėlto* vien už ambicingumą balų irgi niekas nedalins. Įvertinimas priklausys nuo idėjos įgyvendinimo. Rinkitės temą, pakankamai artimą jūsų interesų sričiai, kad darbas būtų produktyvus, bet ne tokią, kurią esate puikiai perkandę. – Jis pažvelgė į Tobį, šaltai šypsodamasis. – Pradėkime nuo jūsų, pone Pauelai.

Tobis perbraukė pirštais per plaukus, vilkindamas laiką. Profesoriaus pastaba akivaizdžiai privertė jį suabejoti tema, kurią ketino paskelbti. Jis pasklaidė savo užrašus ir neryžtingai numykė.

– Hmm.... „Septyniolikto tipo T limfocitai pagalbininkai ir imunologija“, – tarė, stengdamasis, kad jo balsas sakinio pabaigoje

nenuskambėtų klausiamu tonu. Profesorius Lainas leido jam akimirką pasikankinti, kol visi kiti laukė, ar jis mes į Tobį savo garsumą į žvilgsnį, šiek tiek kilstelėdamas smakrą ir pakreipdamas galvą; žvilgsnį, reiškiantį *Gal norėtum pabandyti dar kartą?* Bet jis tik linktelėjo ir kreipėsi į kitą studentą.

– Pone Holai? Maksas jau žiojosi, tačiau Lainas jį aplenkė.

– Ne technologijos. Mokslas – taip, technologijos – ne. Taigi pasirinkite protingai.

Maksas sučiaupė lūpas ir akimirką svarstė.

– „Elektros efektyvumas tvarioje energinėje sistemoje“, – ištarė pagaliau.

– Techninė, o ne programinė įranga. Pagirtinas pasirinkimas, pone Holai.

Profesoriaus akys toliau keliavo per auditoriją.

Paveldėjimo modeliams, pusiausvyrai ir radiacijai buvo priartta, o alkoholio, cigarečių, nelegalių medžiagų poveikis, metamfetamino cheminės savybės ir organizmo reakcija į seksą sulaukė „to žvilgsnio“. Viena po kitos temos buvo patvirtinamos arba formuluojamos.

– Kitas, – paliepė profesorius Lainas. Jo humoro jausmas pamažu blėso.

– „Cheminė pirotechnika“.

Stojo ilga pauzė. Temą pasiūlė Džanina Elis, kurios antakiai dar nebuvo visiškai ataugę po paskutinio tyrimo. Profesorius Lainas atsiduso, apdovanodamas ją „tuo žvilgsniu“, bet Džanina tik nusišypsojo ir Lainui nebeliko ką sakyti. Elis buvo viena jauniausių studentų auditorijoje, dar pirmame kurse atradusi naują, ryškiai mėlynos spalvos atspalvį, kurį dabar visame pasaulyje naudojo fejerverkų gamintojai. Jei ji nori rizikuoti savo antakiais, tai jos reikalas.

– Pone Veilai?

Viktoras pažvelgė į profesorių, mintyse trumpindamas pasirinkimų sąrašą. Fizika jo niekada per daug nedomino, o chemija atrodė visai smagiai. Tačiau jo tikroji aistra buvo biologija – anatomija ir neuromokslai. Jis norėjo išsirinkti temą, kuri leistų eksperimentuoti, nekeldama pavojaus jo antakiams. Be to, Viktorui rūpėjo išlaikyti aukštą reitingą fakultete, nors jau kelias savaites (neoficialiai – kelis mėnesius) paštu jam plūdo medicinos mokyklų, magistrantūros programų ir tyrimų laboratorijų pasiūlymai. Jiedu su Eliu tais laiškais išklajavo prieškambarį. Ne pačiais pasiūlymais, ne, o juos lydinčiais laiškais, kupiniais pagyrų, susižavėjimo šūksnių ir ranka suraitytų prieraišų. Nė vienas iš jų nejautė jokios būtinybės savo darbais drebinti pasaulį. Viktoras dirstelėjo į Elį, svarstydamas, ką šis pasirinks.

Profesorius Lainas atsikrenkštė.

– „Adrenalino sukėlėjai“, – netikėtai leptelėjo Viktoras.

– Pone Veilai, aš jau atmečiau pasiūlymą, susijusį su lytiniais santykiais...

– Ne tai, – papurtė galvą Viktoras. – Adrenalinas, jo sudarymą skatinantys fiziniai bei emociniai veiksniai ir pasekmės. Biocheminiai slenksčiai. Kovok arba bėk. Kažkaip taip.

Jis stebėjo profesoriaus Laino veidą, laukdamas pritarimo, ir šis galiausiai linktelėjo.

– Neverskite manęs to gailėtis, – sumurmėjo.

Tada pasisuko į Elį, vienintelį, dar nepaskelbusį savo temos.

– Pone Kardeilai?

Elis ramiai nusišypsojo.

– „NP“.

Prislopinti pašnekesiai, vis garsiau nuvilnijantys per auditoriją, studentams aptarinėjant savo baigiamųjų darbų temas, ūmai

nutilo. Fone gaudžiantis šurmulys, klaviatūros mygtukų barškini-
mas, kėdžių gurgždėjimas akimirksniu liovėsi, kai profesorius Lai-
nas pervėrė Elį nauju žvilgsniu, kuriame nuostaba buvo sumišusi
su sutrikimu ir žinojimu, kad Eliotas Kardeilas yra geriausias šio
kurso studentas, medicinos fakulteto pažiba – po teisybei, kaip ir
Viktoras, besirungiantis su juo dėl pirmosios vietos.

Penkiolika porų akių lakstė nuo Elio prie profesoriaus Laino,
tylai užsitęsus taip ilgai, kad ėmė darytis nejauku. Elis nebuvo tas,
kuris siūlytų ką nors juokais ar norėdamas pamatyti kitų reakciją.
Bet juk jis negalėjo kalbėti rimtai.

– Bijau, kad teks paaiškinti išsamiau, – lėtai pratarė Lainas.

Elio lūpose ir toliau žaidė šypsena.

– „Teorinis Nepaprastų žmonių egzistavimo įrodymas, re-
miantis biologijos, chemijos ir psichologijos dėsniais“.

Profesorius Lainas pakreipė galvą ir kilstelėjo smakrą, bet kai
prasižiojo, tepasakė:

– Būkite atsargus, pone Kardeilai. Kaip jau įspėjau, vien už
ambicijas taškų negausite. Tikiuosi, nepaversite mano dėstomo
kurso farsu.

– Ar tai reiškia *taip*? – paklausė Elis.

Nuaidėjo pirmasis skambutis.

Subraškėjo kažkieno kėdė, per colį pasislinkdama atgal, tačiau
niekas nepakilo iš savo vietos.

– Gerai, – pasidavė profesorius Lainas.

Elis išsišiepė dar plačiau.

– *Gera?* – apstulbo Viktoras. Metęs žvilgsnį į kitus studentus,
jų veiduose išvydo visas emocijas, pradedant smalsumu ir nuos-
taba, baigiant pavydu. Tai buvo pokštas. Turėjo būti pokštas. Bet
profesorius Lainas tik pasitempė, atgaudamas jam įprastą šalta-
kraujiškumą.

– Pirmyn, studentai, – paragino. – Kurkite pokyčius.

Auditorija prisipildė triukšmo, kurį sukėlė atitraukiamos kėdės ir atstumiami stalai. Užsimetę ant pečių krepšius, studentai lyg banga išsiliejo į koridorių, kartu nusinešdami Viktorą. Jis apsidairė, ieškodamas Elio, ir pamatė jį vis dar tyliai, bet gyvai šnekučiuojantis su profesoriumi Lainu. Akimirka jam būdinga ramybė buvo dingusi, akys švytėjo džiaugsmu ir nekantrumu. Tačiau kai pagaliau išsiskyręs su profesoriumi jis prisijungė prie Viktoro, visi jausmai jau buvo paslėpti po atsainia šypsena.

– Ką, po velnių, išdarinėji? – paklausė Viktoras. – Suprantu, kad baigiamasis darbas šiuo metu nėra itin svarbus, bet vis dėlto... ar tai buvo pokštas?

Elis gūžtelėjo pečiais ir jau žiojosi kažką sakyti, bet tuo metu jo kišenėje ėmė kalti elektroninis rokas. Viktoras atsisiliejo į sieną, laukdamas, kol Elis išsitrauks telefoną.

– Sveika, Endže. Taip, jau einame, – tarė jis ir nelaukęs atsakymo nuspaudė mygtuką.

– Mus kviečia. – Elis ranka apglėbė Viktoro pečius. – Mano gražioji panelė alkana. Neišdrįsiu versti jos laukti.